

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
**ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ
ΣΠΟΥΔΕΣ**

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
(Β' ΛΥΚΕΙΟΥ)**

Κυριακή 4 Δεκεμβρίου 2016

ΟΜΑΔΑ Α'

Θέμα Α1

α) σχολ. βιβλ. σελ. 15-16: «(Στο μεταξύ) Η πρόοδος του εκτός των έρμαια των εθνικών κρίσεων.»

β) σχολ. βιβλ. σελ. 17: «Όταν εξετάζουμε το εμπόριο της Ελλάδας... των εισαγωγών και των εξαγωγών.»

Θέμα Α2

1. iii
2. ii
3. iii
4. iv
5. iii
6. iii

Θέμα Β1

σχολ. βιβλ. σελ. 15: «Πολλές δεκαετίες, μετά την ανεξαρτησία της, η Ελλάδα... η εσωτερική αγορά περιορισμένη έως ασήμαντη.»

Θέμα Β2

σχολ. βιβλ. σελ. 18-19: «Στις εισαγωγές τα αγροτικά είδη αντιπροσώπευαν... δεν βρίσκονταν στην πρώτη θέση από πλευράς όγκου και αξίας.»

ΟΜΑΔΑ Β'

Θέμα Γ1

Σχολ. βιβλ. σελ. 18

Αν λάβουμε υπόψη τις παραγωγικές δυνατότητες της Ελλάδας στη διάρκεια του πρώτου αιώνα της ανεξαρτησίας της, δεν πρέπει να μας εκπλήσσει το γεγονός ότι το μεγαλύτερο

μέρος του εξωτερικού της εμπορίου αφορούσε γεωργικά προϊόντα. Στις εξαγωγές, περισσότερο από τα 2/3 (σε αξία) του συνόλου, ήταν γεωργικά προϊόντα. Η γενική τάση μάλιστα οδηγούσε προς τη διεύρυνση του ποσοστού των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων, που έφτασαν να αντιπροσωπεύουν τα 3/4 των συνολικών εξαγωγών στη δεκαετία 1900-1910. Στην κατηγορία αυτή την πρώτη θέση είχε η σταφίδα, που από μόνη της πλησίαζε σε αξία το 1/2 των συνολικών εξαγωγών. Ακολουθούσε με μεγάλη διαφορά το ελαιόλαδο και, μετά το 1900, το κρασί.

Πράγματι, όπως μας επιβεβαιώνει και η πηγή, ενώ η καλλιέργεια των δημητριακών ήταν πολύ μικρή, η καλλιέργεια των αμπελιών, της σταφίδας και των ελαιόδεντρων αυξάνεται με ραγδαίους ρυθμούς. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι, ενώ στα πρώτα χρόνια της δημιουργίας του ελληνικού κράτους 9.000 στρέμματα καλύπτονταν από αμπέλια, 53.000 στρέμματα από σταφίδα και 250.000 στρέμματα από ελαιόδεντρα, στις αρχές του 20ου αιώνα φτάνουν τα 1.350.000, 700.000 και 1.829.000 στρέμματα αντίστοιχα. Κύριος λόγος αυτής της ανάπτυξης ήταν ότι τα αγροτικά αυτά προϊόντα, μαζί με τα σύκα, είχαν ιδιαίτερη ζήτηση στις αγορές της δυτικής Ευρώπης. Ειδικά η σταφίδα καλλιεργούνταν σε ολόκληρη την Πελοπόννησο προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σε ζήτηση από όλον τον κόσμο υποτάσσοντας έτσι τις ελληνικές καλλιέργειες στις ανάγκες της αγοράς. Ουσιαστικά, η Ελλάδα ήταν χώρα που κατά κύριο εξήγαγε ένα μόνο προϊόν, τη σταφίδα, παρά την ύπαρξη και άλλων καλλιεργειών.

Εκτός από τα παραπάνω είδη, εξαγόταν μικρές ποσότητες φυτικών προϊόντων για βιομηχανική επεξεργασία, το βαμβάκι, για παράδειγμα, την εποχή του αμερικανικού εμφυλίου πολέμου ή ο σταθερά ανερχόμενος καπνός, που όμως αντιπροσώπευε ακόμα ασήμαντο ποσοστό των εξαγωγών (2-3%). Όπως αναφέρει και η πηγή τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας η καλλιέργεια καπνού και βαμβακιού ήταν ανύπαρκτη και μόλις μετά το 1870-80 άρχισαν να επεκτείνονται. Μέχρι το 1880 επίσης υπήρχε σημαντική εμπορική κίνηση στα κατεργασμένα δέρματα, η οποία όμως σχεδόν εξαφανίστηκε στη συνέχεια. Στην κατηγορία των πρώτων υλών, τις εξαγωγές συμπλήρωναν τα μεταλλευτικά προϊόντα, που από το τέλος του 19ου αιώνα πλησίαζαν το 1/5 της συνολικής αξίας των εξαγωγών. Επρόκειτο κυρίως για μόλυβδο, για μαγγανιούχα μεταλλεύματα, για σμύριδα και θηραϊκή γη. Οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων ήταν κυριολεκτικά ασήμαντες.

Θέμα Δ1

Σχολ. βιβλ. σελ. 15

Πολλές δεκαετίες μετά την ανεξαρτησία της η Ελλάδα ανταγωνιζόταν τον εαυτό της. Έξω από τα σύνορά της υπήρχαν ισχυρά κέντρα ελληνισμού, πνευματικά, οικονομικά, παραγωγικά, τα οποία πολλές φορές κυριαρχούσαν στο χώρο τους αλλά και σε ευρύτερες περιοχές. Έλληνες, ελληνικά κεφάλαια και πλούτος υπήρχαν και αναπτύσσονταν από την Ουκρανία ως το Σουδάν, από το Δούναβη ως τον Καύκασο και από τη Σμύρνη ως την Κιλικία. Για τους Έλληνες των περιοχών αυτών το μικρό ελληνικό βασίλειο ήταν για πολλά χρόνια μια κακή ανάμνηση μάλλον, ένας φτωχός και ίσως ανεπρόκοπος συγγενής. Οι δικές τους

επιτυχίες φάνταζαν ολότελα ξένες σε σύγκριση με τη στασιμότητα και την ένδεια της μικρής Ελλάδας. Χρειάστηκε να δυσκολέψουν γι' αυτούς οι οικονομικές και πολιτικές συνθήκες, προς το τέλος κυρίως του 19ου αιώνα, για να ανακαλύψουν τη σημασία που είχε η φτώχη τους πατρίδα, ως ασφαλές καταφύγιο και ως πεδίο ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων. Η ιστορική αφήγηση επιβεβαιώνεται και από το παράθεμα, καθώς αναφέρει ότι στην Οθωμανική αυτοκρατορία σε περιοχές όπως η Κωνσταντινούπολη, η Σμύρνη αλλά και στην Οδησό, στον Δούναβη και στην Αλεξάνδρεια υπήρχαν δραστήριες οικονομικά ελληνικές κοινότητες, οι οποίες έρχονταν σε αντίθεση με το φτωχό και αραιοκατοικημένο ελληνικό κράτος. Η δραστηριότητά τους εξαπλωνόταν σε πολλές περιοχές και είχαν άμεση σχέση με την γενικότερη πρόοδο των ευρωπαϊκών κεφαλαίων στην περιοχή της Ανατολής. Παράλληλα, έδιναν τη δυνατότητα στους φτωχούς κατοίκους του ελληνικού κράτους να αναζητήσουν καλύτερη τύχη και ευκαιρίες οικονομικής ανάπτυξης, καθώς υπήρχε σταθερό μεταναστευτικό ρεύμα από την Ελλάδα προς αυτές τις περιοχές. Με αυτόν τον τρόπο όμως η χώρα έχανε σημαντικό μέρος του δυναμικού της και τη δυνατότητα να αναπτυχθεί οικονομικά. Αυτός ο ανταγωνισμός των ελληνικών παροικιών με την κυρίως χώρα ήταν καταλυτικός στην καθυστέρηση της οικονομικής και ευρύτερης ανάπτυξης της χώρας.